

INDUSTRIJSKO-GOSPODARSKI PREGLED

Uređuje: Dušan Ražem

|| PREDSTAVLJAMO UREDNIKE RUBRIKA

DUŠAN RAŽEM (Split, 21. 8. 1944.) diplomirao na Kemijsko-tehnološkom fakultetu u Splitu 1968. i doktorirao na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu u Zagrebu 1975.

Od 1968. je na Institutu Ruđer Bošković u Zagrebu, gdje je prošao sva znanstvena zvanja do umirovljenja 2010. Radio je u područjima radijacijske kemije, radijacijske dozimetrije i radijacijske tehnologije. Bio je voditelj Laboratorija za radijacijsku kemiju i dozimetriju IRB-a 1985. – 2010. Objavio je pedesetak radova u međunarodnim znanstvenim časopisima, nekoliko poglavlja u knjigama i enciklopedijskih članaka, brojne stručne radove i radova u zbornicima. Vodio je više nacionalnih i međunarodnih znanstvenoistraživačkih projekata, osobito s Međunarodnom agencijom za atomsku energiju (IAEA). Predavao je na dodiplomskom i poslijediplomskom studiju Sveučilišta u Splitu i Sveučilišta u Zagrebu i vodio diplomske, magisterske i doktorske radove. Bio je ekspert i predavač IAEA-e i mentor njihovih stipendista, predstavnik Republike Hrvatske u Međunarodnoj savjetodavnoj skupini za ozračivanje namirnica (ICGFI) te konzultant Međunarodne komisije za radiološke jedinice i mjerjenja (ICRU). Bio je civilni ekspert NATO-a i predstavnik Republike Hrvatske u Radnoj podskupini za pripremu pristupnih pregovora s EU-om. Član je uredivačkog odbora časopisa *Radiation Physics and Chemistry* i predsjednik *Radne skupine Pododbora za dozimetriju visokih doza* Odbora za nuklearnu tehnologiju i primjene Američkog društva za ispitivanje i materijale (ASTM).

Blagi porast industrijske proizvodnje

Industrijska je proizvodnja u rujnu, prema kalendarski prilagođenim podacima, na godišnjoj razini porasla za 3,8 posto, što je najveći godišnji rast od ožujka 2013. (kada je rast iznosio četiri posto). Prema desezoniranim podacima, zabilježen je i rast na mjesecnoj razini od 4,6 posto. Takve tendencije kretanja rezultat su povećane proizvodnje u preradivačkoj industriji (u rujnu rast od 5,5 posto) te povećane proizvodnje u opskrbi električnom energijom, plinom, i parom te klimatizaciji (u rujnu rast od 1,5 posto). U preradivačkoj industriji najveći je pozitivan utjecaj u rujnu imao rast proizvodnje prehrambenih proizvoda (koja inače ima i najveći udio u preradivačkoj industriji), zatim proizvodnja proizvoda od gume i plastike te proizvodnja električne opreme. No kod rudarstva i vađenja nastavljaju se negativni trendovi. "Industrijska je proizvodnja u prvih devet mjeseci zabilježila neznatan rast od 0,6 posto u odnosu na isto razdoblje prošle godine, na što je utjecala i povećana inozemna potražnja. U ovoj godini, nakon pet godina uzastopnog pada, očekujemo stagnaciju ili sasvim blagi rast obujma industrijske proizvodnje u odnosu na prethodnu godinu, s obzirom na to da ne predviđamo znatno povoljnija kretanja inozemne potražnje do kraja godine, dok će domaća potražnja ostati niska", ocijenio je Zvonimir Savić, direktor Sektora za finansijske institucije, poslovne informacije i ekonomске analize Hrvatske gospodarske komore.

Izvor: Privredni vjesnik br. 3851 od 3. 11. 2014.

Dionice AD Plastik – "držati"

Analitičari Erstea blago su povisili ciljanu cijenu za dionicu AD Plastika sa 121 kune na 130 kuna, no i dalje zadržavaju preporuku "držati". Prognoze prihoda u matici su povećane, na krima oporavka tržišta automobila EU-a i rastu proizvodnje automobila u slovenskom Revozu. Iz Revoza su najavili zapošljavanje dodatnih 450 ljudi kako bi namirili potražnju za novim modelom Renault Twingo i Smartom. Dnevni obujam proizvodnje poveća-

va se sa 600 na 800 vozila, što ima pozitivan utjecaj na AD Plastik kao jednog od ključnih dobavljača.

Izvor: Privredni vjesnik br. 3852 od 10. 11. 2014.

Dobit Ina grupe

Dobit iz poslovanja Ina grupe u devet mjeseci ove godine iznosila je 1,04 milijarde kuna, 45 posto više nego u istom razdoblju lani. Neto dobit je iznosila 583 milijuna kuna ili 51 posto više nego lani. Neto zaduženost tvrtke smanjila se za 30 posto te iznosi nešto više od četiri milijarde kuna. Omjer duga i kapitala smanjio se na 22,3 posto. U promatranom je razdoblju Ina povećala kapitalna ulaganja za sedam posto na razinu od gotovo 1,1 milijarde kuna.

Izvor: Privredni vjesnik br. 3851 od 3. 11. 2014.

Jadran galenski laboratorij i na tržištu Indonezije

Riječki JGL od nedavno posluje i na tržištu Indonezije. Od potpisivanja ugovora s partnerom pa do izvoza proizvoda na tržište trebalo je proći oko godinu i pol dana. Registracijski postupak okončan je u veljači, prva isporuka realizirana je u srpnju, a međunarodno najviše prisutna marka tvrtke, *Aqua Maris*, na indonezijsko je tržište lansiran tijekom kolovoza ove godine.

Izvor: Privredni vjesnik br. 3847 od 6. 10. 2014.

Nakon Rusije, Ukrajine i Kazahstana JGL i na tržištu Bjelorusije

Područje ZND-a, Zajednice nezavisnih država, koja obuhvaća većinu zemalja bivšeg Sovjetskog Saveza, za Jadran galenski laboratorij je strateška regija. Tvrтka je tu prisutna od 1998. i čitavo vrijeme bilježi rast. JGL u Rusiji zapošjava 219 zaposlenika, dok

ih u Ukrajini ima 51, a u Kazahstanu 44. Na tržišta tih zemalja samostalno rade na registraciji, promociji i u logistici.

Na ostalim tržišta regije, poput Gruzije, Azerbajdžana, Armenije, Uzbekistana, Mongolije, Kirgistana, Tadžikistana i Moldavije, JGL je prisutan preko ekskluzivnih distributera. Unatoč krizi i izraženim valutnim rizicima tvrtka je prepoznačala velik potencijal tržišta Bjelorusije, pa su ove godine i tamo pokrenuli operacije.

U glavnom gradu Minsku otvoreno je predstavništvo, čime je ojačana pozicija koja je počela 2011. preko partnerske tvrtke. U Bjelorusiji živi oko 10 milijuna ljudi, a prema procjenama farmaceutsko tržište godišnje vrijedi oko milijardu dolara. JGL je u Bjelorusiji već registrirao 15 svojih proizvoda: gotovo cijekupnu liniju *Aqua Maris, Draminu, Feminal i Vagilak*. U tijeku je i registracija *Rinomarisa*, spreja za nos na bazi morske vode i ksilometazolina.

Registrirat će se i krema *Rozamet*, lijek za terapiju rozaceje. Do kraja ove godine broj zaposlenika u tvrtki će porasti na 10, a JGL Bjelorusija planira u toj državi zapošljavati i stručne suradnike u promociji, već dogodine njih osam. U 2019. predstavništvo bi trebalo zapošljavati 27 zaposlenika.

I uz jaku konkureniju, tvrtka je na tom tržištu u prva tri kvartala 2014. zauzela 10 posto udjela u segmentu fizioloških otopina i otopina na bazi mora. Plan izvoza JGL-a za 2014. u Bjelorusiju vrijedan je gotovo milijun eura, a u 2015. planira povećati prodaju na 1,5 milijuna eura. (K.S.)

Izvor: Privredni vjesnik br. 3852 od 10. 11. 2014.

Otkazi u Heliosu

Na 120 već otpuštenih radnika, domžalski Helios u čijem sastavu djeluje i Chromos, do kraja godine otpustit će još 70 radnika. Prodaja Heliosa pala je u 2013. na 315,8 milijuna eura, a pada i cijelu ovu godinu, čak i u ljetnim mjesecima, koji su za proizvođače premaza bili uvijek izdašni. Slovenski mediji nisu dobili odgovor na pitanje ima li sličnih otpuštanja i u austrijskom *Ringu*, koji je već godinu dana vlasnik Heliosa.

Izvor: Privredni vjesnik br. 3848 od 13. 10. 2014.

Pharma Valley budućnost JGL-a

Riječka farmaceutska kuća JGL realizira projekt Pharma Valley, najveću investiciju u povijesti poslovanja, koja će u velikoj mjeri odrediti budućnost tvrtke. Vrijednost investicije je 361 milijun kuna, od čega 232 milijuna kuna ide na ulaganje u zemljište i građevinske radove, a 129 milijuna kuna u opremu. Pharma Valley ima dva ključna cilja – osigurati uvjete i kapacitete u razvoju, proizvodnji i skladištenju te objediti svoje proizvodno-tehnološke lokacije, i to najkasnije do kraja sljedeće godine. Kapaciteti novih pogona mjere se u milijunima proizvodnih jedinica. Ovisno o vrsti proizvoda, kapaciteti su sljedeći:

- tablete i kapsule – 13 milijuna komada
- sterilne kapi – 29 milijuna komada
- sterilni sprejevi – 28,7 milijuna komada
- aerosoli – 6,9 milijuna komada (s mogućnošću rasta na 13,8 milijuna komada)
- polučvrsti oblici – 11 milijuna komada
- nesterilne otopine – 4 milijuna komada.

“Ovi kapaciteti osiguravaju nam rast najmanje za sljedećih 10 godina. Na istoj lokaciji moći ćemo se po potrebi modularno širiti što nam i u dugoročnoj perspektivi osigurava preduvjete za brzu prilagodbu zahtjevima tržišta i kupaca”, zaključuju u JGL-u. (B.O.)

Izvor: Privredni vjesnik br. 3848 od 13. 10. 2014.

Sastanak udruženja PlasticsEurope u Zagrebu

Industrija plastike u Europskoj uniji jedan je od temeljnih i važnih ekonomskih sektora koji ostvaruje pozitivan saldo od čak 18 milijardi eura. Ujedno, europska industrija plastike spada među pet najinovativnijih sektora Unije jer je u razdoblju 2012. i 2013. svaki 25. registrirani patent dolazio iz ovog sektora gospodarstva. Ova grana industrije je ujedno i strateški stup europskog proizvodnog sektora jer ne postoji gospodarski sektor koji u svojoj proizvodnji ne upotrebljava plastične materijale. Statistike pokazuju da 10 posto rasta dodane vrijednosti u sektoru industrije plastike generira 4,4 posto porasta dodane vrijednosti ukupnog prerađivačkog sektora. Upravo o tim činjenicama razgovaralo se na sastanku EU-udruženja *PlasticsEurope* regije Mediteran, koji je sredinom studenog održan u Zagrebu. Hrvatska gospodarska komora sa svojim Udruženjem industrije plastike i gume još od 2005. godine punopravna je članica ovog udruženja proizvođača polimernih materijala koje djeluje u pet europskih regija. Na sastanku su sudjelovali predsjednici i direktori udruženja plastike iz Italije, Turske, Grčke, Rumunjske, Bugarske i Srbije te direktori tvrtki proizvođača polimera iz Italije.

“Hrvatska je novi član Europske unije i ujedno je vrlo aktivna u našem udruženju, te je to razlog zašto smo je odabrali kao mjesto gdje ćemo se sastati i razgovarati” rekao je Karl H. Foerster, izvršni direktor *PlasticsEurope*. “Europska industrija plastike je visokokonkurentna industrija u svjetskom okviru. Ona ostvaruje snažan izvozni suficit što je jasan znak da se uspješno natječe na globalnom tržištu. Ova industrija je i veliki poslodavac jer u njoj radi 1,4 milijuna radnika i ostvaruje 300 milijuna eura prihoda te spada među pet najinovativnijih sektora gospodarstva u Europi. Vrlo je važna u ostvarivanju dvaju vodećih ciljeva koji su pred Europskom unijom. Prvi cilj je povećanje broja radnih mesta.

Plastika je strateški sektor upravo zbog multiplicirajućeg efekta; na svaki euro doda se više od dvostrukog iznosa u drugim sektorima, a svako radno mjesto u plastici generira još tri radna mesta u ostatku gospodarstva. Sposobna je pomoći Evropi da dostigne rast broja zaposlenih i rast gospodarstva. Druga važna stvar za Europoljane je ekologija. Moramo smanjiti svoju potrebu za energentima te emisiju ugljikova dioksida. Plastika je neuništiva i može se reciklirati i kao materijal može pomoći ostvarenju tih ciljeva”, zaključio je Foerster.

Plastika i ekologija

Prema studiji s analizom potencijalnog učinka industrije plastike u opskrbnom lancu za Italiju i Europu koju je 2013. godine priredio talijanski institut *The European House Ambrosetti*, multiplicirani efekt ovog sektora iznosi 2,4, što pokazuje da na 100 eura BDP-a u talijanskom opskrbnom lancu industrija plastike generira 238 eura BDP-a u nacionalnom gospodarstvu. Ista analiza pokazuje kako svako radno mjesto u području industrije plastike generira još tri nova radna mesta kreirana u nekoj drugoj grani gospodarstva. Industrija plastike je izuzetno važna i u cirkularnoj ekonomiji i u učinkovitom upravljanju resursima. Analize pokazuju kako je Evropi potrebna dugoročna strategija reindustrializacije koja prepoznaje industriju plastike kao ključnog strateškog partnera u području inovacija te pomaže učinkovitijoj uporabi resursa i ostvarenju gospodarstva s niskom potrošnjom ugljikovodika. Prema službenim podacima za 2013. godinu, u Hrvatskoj je registrirano 615 tvrtki koje se bave prerađom plastike, među kojima je jedna velika, 17 srednjih i 597 malih, što čini oko 5,6 posto ukupno registriranih tvrtki u prerađivačkoj industriji. U strukturi bruto domaćeg proizvoda Hrvatske proizvodnja proizvoda od gume i plastike sudjelovala je s 0,4 posto. Prema podacima iz prošle godine, u gumi i plastici ostvarena je 4,1 milijarda kuna (539 milijuna eura) ukupnoga prihoda. U ovom sektoru gospodarstva u nas radi 6303 zaposlenika, što je 2,9 posto ukupnog broja zaposlenih u prerađivačkoj industriji, te je ostvaren izvoz od 205,5 milijuna eura, što iznosi 2,1 posto ukupnog hrvatskog izvoza.

Izgubljeni Dioki

Unatoč krizi od 2009. godine, ova grana industrije bilježi kontinuiran rast proizvodnje, a u ovoj godini zabilježen je rast u sektoru od oko 20 posto. No u posljednjim godinama ova industrija je izgubila najznačajnijeg proizvođača plastičnih masa – tvrtku Dioki – što je ovoj grani industrije donijelo veliki minus. Stručnjaci

smatraju da bi se pogon na Krku tvrtke DINA Petrokemija trebao moći održati i ponovno pokrenuti proizvodnju jer se radi o proizvodu za kojim postoji potražnja, a postoji i kvalitetna domaća educirana i iskusna radna snaga. A to je veliki potencijal koji treba iskoristiti, pogotovo u ovim kriznim vremenima (tablica).

Izvor: *Krešimir Sočković*, Privredni vjesnik br. 3854 od 24. 11. 2014.

Tablica – Proizvodnja polimera i proizvoda od polimera (u tonama)

Naziv proizvoda	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
Proizvodnja plastičnih masa, (primarni oblici)	196 648	216 432	208 315	207 266	215 900	143 335	23 647	33 354
Proizvodnja proizvoda od gume i plastike	98 401	104 901	115 295	106 664	104 783	108 527	113 642	115 403
Proizvodnja proizvoda od guma	1 611	1 550	1 556	1 269	1 174	1 485	1 726	2 712
Proizvodnja vanjskih i unutr. guma za vozila	575	917	938	805	782	1 027	961	1 032
Proizvodnja ostalih proizvoda od gume	1 036	633	618	1 527	392	458	765	680
Proizvodnja proizvoda od plastike	96 790	102 351	113 739	104 332	103 609	107 042	111 916	113 691
Proizvodnja ploča, listova, cijevi i profila od plastike	37 018	44 093	52 106	44 442	37 232	38 518	40 588	46 404
Proizvodnja ambalaže od plastike	37 618	31 610	34 745	32 628	38 861	40 760	44 078	43 327
Proizvodnja proizvoda od plastike za građevinarstvo	6 771	7 701	8 773	8 633	7 945	9 264	10 217	10 103
Ostali proizvodi od plastike	15 383	18 947	18 115	18 629	19 571	18 500	17 033	13 857

Prodaje se Cinkarna Celje

Jedini slovenski proizvođač titanijeva dioksida, Cinkarna Celje, koja je polugodište završila sa 88,3 milijuna eura prihoda od prodaje i s osam milijuna eura čiste dobiti, ipak ide na prodaju i to kao kolateralna žrtva propalog crkvenog holdinga Zvon. Dionice, što ih je crkveni holding založio za kredite koje ne može vratiti jer je završio u stečaju, treba prodati, stajalište je Vlade. Naime, banke vjerovnica time poboljšavaju svoj finansijski položaj, a pridonosi se i očuvanju stabilne finansijske strukture Cinkarne.

Izvor: Privredni vjesnik br. 3848 od 13. 10. 2014.

Rafinerija Bosanski Brod u gubitku 529,1 milijun konvertibilnih maraka

Rafinerija nafte Bosanski Brod u ruskom vlasništvu ostvarila je u devet mjeseci ove godine neto gubitak od 27,57 milijuna KM, a u istom lanjskom razdoblju on je iznosio 30,80 milijuna KM. S gubicima iz prethodnih godina ukupno negativno poslovanje Rafinerije BB sada iznosi 529,1 milijun KM. U devet mjeseci 2014. Rafinerija je povećala ukupne prihode na 64,78 milijuna KM, dok su u istom prošlogodišnjem razdoblju oni iznosili 58,7 milijuna KM. No povećani su i rashodi koji su u devet mjeseci iznosili 91,8 milijuna KM u odnosu na 89,29 milijuna KM u istom lanjskom razdoblju.

Izvor: Privredni vjesnik br. 3854 od 24. 11. 2014

Reciklaža kao poticaj gospodarstvu

U Gospodarskoj zbornici Slovenije u Ljubljani prošli tjedan održana je 9. međunarodna konferencija U susret cirkularnoj eko-

nomiji. Sudionici konferencije bili su predstavnici zakonodavne i izvršne vlasti, industrije te znanstvene i poslovne zajednice Hrvatske i Slovenije. *Gordana Pehnec Pavlović*, tajnica Udruženja industrije plastike i gume HGK-a, rekla je kako je cilj konferencije poticanje osnaživanja nacionalne platforme na međunarodnoj razini i ispunjenje nacionalnih ciljeva reciklaže. "To područje iz godine u godinu dobiva na popularnosti i postaje jedna od mogućnosti poticanja gospodarstva na domaćoj razini. Gospodarstvo i Udruženje žele biti proaktivni u području zbrinjavanja plastike i gume, a ovogodišnja tema konferencije povezuje više aktivnosti koje mi, kao industrija plastike, vidimo kao alate za ekonomski isplativo odlaganje plastike odnosno da ona postane dostupna tvrtkama i pojedincima koji se bave reciklažom", rekla je *Pehnec Pavlović*. Konferenciju su organizirali Udruženje industrije plastike i gume HGK-a, Gospodarska zbornica Slovenije, GIZ Grozd Plasttehnike Slovenija te Europsko udruženje proizvođača polimernih materijala *PlasticsEurope*. Konferencija je održana pod pokroviteljstvom Ministarstva zaštite okoliša Hrvatske i Ministarstva gospodarstva Slovenije.

Izvor: Privredni vjesnik br. 3848 od 13. 10. 2014.

Utjecaj vladinih mjera na farmaceutsku industriju

Komentira: *Viktorija Zadro-Huml*, voditeljica poslovanja PharmaS Hrvatska

Farmaceutska industrija u Hrvatskoj je trenutačno pod velikim pritiskom pada cijena, a usporedimo li je s ostatkom EU-a, nove molekule sporo i teško dolaze na listu HZZO-a. Farmaceutske tvrtke teško održavaju postojeću razinu poslovanja, a velike multinacionalne korporacije prolaze kroz brojne reorganizacije i procese regionalizacije. Kamo će ploviti hrvatski farmaceutski brod,

ovisi o brojnim strategijama koje nemaju uvijek istu struju. Prema Vladinim smjernicama, farmaceutska industrija je jedno od ključnih strateških područja u razvoju gospodarstva i izlasku iz krize. Trenutačno je teško iščitati koje će mjere Vlada poduzeti kako bi se razvila domaća farmaceutska industrija, no, što god to bilo, u koliziji je s ciljevima koje si zadaje HZZO. U strateškim smjernicama za ovu godinu, HZZO navodi kao cilj sniženja cijene lijekova za dodatnih pet posto, što najviše pogada domaće proizvođače kao predstavnike generičke industrije. Tako je, primjerice, prema kalkulaciji i obradi podataka IMS u srpnju tržište lijekova na recept palo pet posto u odnosu na isto lanjsko razdoblje.

Generički dio tržišta, koji predstavlja strateški važnu domaću industriju, nosi većinu tereta s padom od čak 12 posto. Dodatno opterećenje je i činjenica da se zakon o rokovima plaćanja ne primjenjuje i da industrija finansira sustav opskrbe lijekova. Trenutačno je rok u kojem HZZO plaća svoje obvezne za isporučene lijekove 270 dana, što znači izravno negativan trošak financiranja od strane industrije od sedam do devet posto. Ovaj trošak financiranja je značajno viši kod domaćih generičkih tvrtki, nasuprot inovativnim stranim tvrtkama koje imaju ukupni godišnji trošak financiranja od jedan do dva posto zbog negativnih ili stimulativnih kamatnih stopa svojih središnjih banaka.

Prema izvješću *Europske udruge inovativne farmaceutske industrije (EFPIA)*, u Hrvatskoj je već sada udio generičkih lijekova veći od prosjeka zemalja u okruženju i iznosi 42,5 posto tržišne vrijednosti lijekova. U usporedbi sa susjedima, Hrvati troše manju količinu lijekova koje dobivaju za manju cijenu. Za domaće proizvođače to znači da više nemaju mnogo prostora za rast i razvoj,

a dodatna smanjenja cijena u postojećem portfelju dugoročno ugrožavaju poslovanje i mogu dovesti u pitanje opskrbu tržišta određenim lijekovima. Kako bismo promijenili sliku industrije koju rado nazivamo strateškom i nacionalno važnom te osigurali održivi rast i razvoj, potrebno je u startu svesti rokove plaćanja lijekova na 60 dana. Potrebno je osigurati transparentnost, uslužnost i ubrzanje u procesu dobivanja regulatornih odobrenja od registracije do stavljanja proizvoda na listu lijekova HZZO-a. Potrebno bi bilo i smanjiti troškove samog regulatornog postupka i postupka kontrole kvalitete koji u nekim slučajevima zna biti i do 10 posto mjesecne bruto prodaje pojedinog proizvođača. Preporuka je da se lista, odnosno uvjeti ne mijenjaju više od dva puta godišnje kako bi se proizvođačima omogućilo investicijsko, odnosno ekonomsko planiranje. Potrebne su konkretnе potpore i poticaji za domaće proizvođače koji nisu temeljeni na porezu na dobit, a poticali bi otvaranja proizvodnih mesta u Hrvatskoj. Ujedno, status domaćeg proizvođača bi trebao podrazumijevati i poticaje ne bi li se potaknulo i pokojeg stranog proizvođača da stekne taj status, pokrene proizvodnju i zapošljavanje u Hrvatskoj. Domaća generička industrija ima višekratan pozitivni efekt na makroekonomsku kretanje u zemlji i to prije svega jer supstituira uvoz, proizvodi za domaće potrebe, glavini prihoda ostvaruje od izvoza roba i usluga, zapošljava visokoobrazovanu radnu snagu, ima domaće dobavljače, plaća poreze te surađuje sa znanstvenom zajednicom. Sve to je dovoljno za poduzimanje konkretnijih mjera radi osiguranja opstanka i da se zaplovi u neke sretnije, prosperitetnije vode.

Izvor: Privredni vjesnik br. 3848 od 13. 10. 2014.

TEHNOLOŠKE ZABILJEŠKE

Uređuje: Dušan Ražem

Međunarodno tržište kemikalija

Kemijska industrija bilježi značajan oporavak na međunarodnom planu prema podacima Europskog vijeća za kemijsku industriju (CEFIC). Vrijednost tržišta kemikalija 2012. iznosila je 3127 milijardi eura, što je porast od 12,8 % u odnosu na prethodnu godinu. Novo tržište, Kina, pokazalo je značajan porast prodaje i investicija u apsolutnim iznosima i relativnim odnosima i preuzele vodeće mjesto od Europske unije.

Tablica 1 – Trgovina kemikalijama 2012. (bez farmaceutika)

Zemlja ili asocijacija zemalja	Apsolutna vrijednost	Udio 2002./%	Udio 2012./%
NAFTA (North American Free Trade Agreement)	526 milijardi €	27,7	16,8
EU (27 članica)	558 milijardi €	30,5	17,8
ostale europske zemlje	115 milijardi €	2,8	3,7
Kina	952 milijarde €	8,7	30,4
Južna Koreja	124 milijarde €	2,2	4,0
Japan	176 milijardi €	9,9	5,6
ostale azijske zemlje	472 milijarde €	12,3	15,1
Južna Amerika	144 milijarde €	4,0	4,6
ostatak svijeta	60 milijardi €	1,9	1,9

Tablica 2 – Deset vodećih zemalja na tržištu kemikalijama 2012. (bez farmaceutika)

Zemlja	Apsolutna vrijednost
Kina	952 milijarde €
SAD	457 milijardi €
Japan	176 milijardi €
Njemačka	161 milijarda €
Južna Koreja	124 milijarde €
Francuska	83 milijarde €
Brazil	73 milijarde €
Tajvan	64 milijarde €
Rusija	63 milijarde €
Indija	61 milijarda €

Tablica 3 – Udio u izvozu i uvozu kemikalija (bez farmaceutika)

Zemlja ili asocijacija zemalja	Udio u izvozu/%	Udio u uvozu/%
NAFTA (North American Free Trade Agreement)	14	11
EU (27 članica)	42	35
ostale europske zemlje	5	6
Azija	35	39
Južna Amerika	3	6
Afrika i Oceanija	2	4